

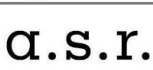

Factsheet Preferentiebeleid zorgverzekeraar 2024

De kosten voor farmaceutische hulp, ofwel extramurale geneesmiddelen, bedragen circa 10% van de totale zorgkosten Zorgverzekeringswet¹. Om de kosten van extramurale geneesmiddelen te beheersen hanteren zorgverzekeraars diverse kostenbeheersingsmaatregelen, zoals het voeren van een zogenoemd preferentiebeleid. Er zijn steeds minder zorgverzekeraars die geen preferentiebeleid voeren. Sinds 2024 voeren ook DSW en ONVZ een eigen preferentiebeleid en is EUCARE de enige zorgverzekeraar zonder preferentiebeleid. Het preferentiebeleid van zorgverzekeraars heeft tot grote prijsverlagingen geleid. De relatief lage geneesmiddelenprijzen in vergelijking met andere landen is echter ook één van de oorzaken dat de afgelopen jaren steeds vaker sprake is van medicijntekorten².

In deze factsheet gaan Kompas in Zorg en BS Health Consultancy in op het preferentiebeleid van de verschillende zorgverzekeraars. Een uitgebreid overzicht van de preferente geneesmiddelen per zorgverzekeraar is voor abonnees te raadplegen via de webbased informatie- en analysetool Kompas in Zorg.

✓ Wel preferentiebeleid ✗ Geen preferentiebeleid

Zorgverzekeraar	Marktaandeel ³	Preferentiebeleid				
		2024	2023	2022	2021	2020
 Zilveren Kruis	 27,8%	✓	✓	✓	✓	✓
 VGZ	 22,7%	✓	✓	✓	✓	✓
 CZ	 23,0%	✓	✓	✓	✓	✓
 menzis	 10,5%	✓	✓	✓	✓	✓
 DSW zorgverzekeraar	 4,5%	✓	✗	✗	✗	✗
 a.s.r.	 4,3%	✓	✓	✓	✓	✗
 Zorg en Zekerheid Beter in jouw buurt	 2,9%	✓	✓	✓	✓	✓
 ONVZ	 2,3%	✓	✗	✗	✗	✗
 Salland Zorgverzekeringen	 1,1%	✓	✓	✓	✓	✓
 eucare	 0,9%	✗	✗	✗	✗	✗

Anno 2024 is EUCARE met een marktaandeel van slechts 1% de enige zorgverzekeraar die geen preferentiebeleid voert. Na een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) op 7 november 2023 hebben DSW en ONVZ ervoor gekozen om ook een eigen preferentiebeleid te gaan voeren. Voor 2024 had ONVZ, net als DSW, in de polisvoorwaarden opgenomen dat wanneer een verzekerde ervoor kiest een duurder geneesmiddel te gebruiken zonder dat daartoe medische noodzaak bestaat, de vergoeding daarvoor beperkt wordt tot het bedrag van het goedkoopste gelijkwaardige geneesmiddel. De uitspraak geeft aan dat dit binnen de huidige wetgeving op deze manier niet mogelijk is⁴. a.s.r. heeft vanaf 1 januari 2021 ervoor gekozen een voorkeursbeleid te voeren.

1 Betreffen geraamde kosten over 2023. Bron: Verantwoordingsinformatie Zorginstituut Nederland en declaratiedata zorgverzekeraars (via Vektis)

2 Bron: KNMP, Dossiers, Geneesmiddelentekorten

3 Betreffen marktaandelen in 2023. Bron: Vektis

4 Persbericht ONVZ 20 november 2023

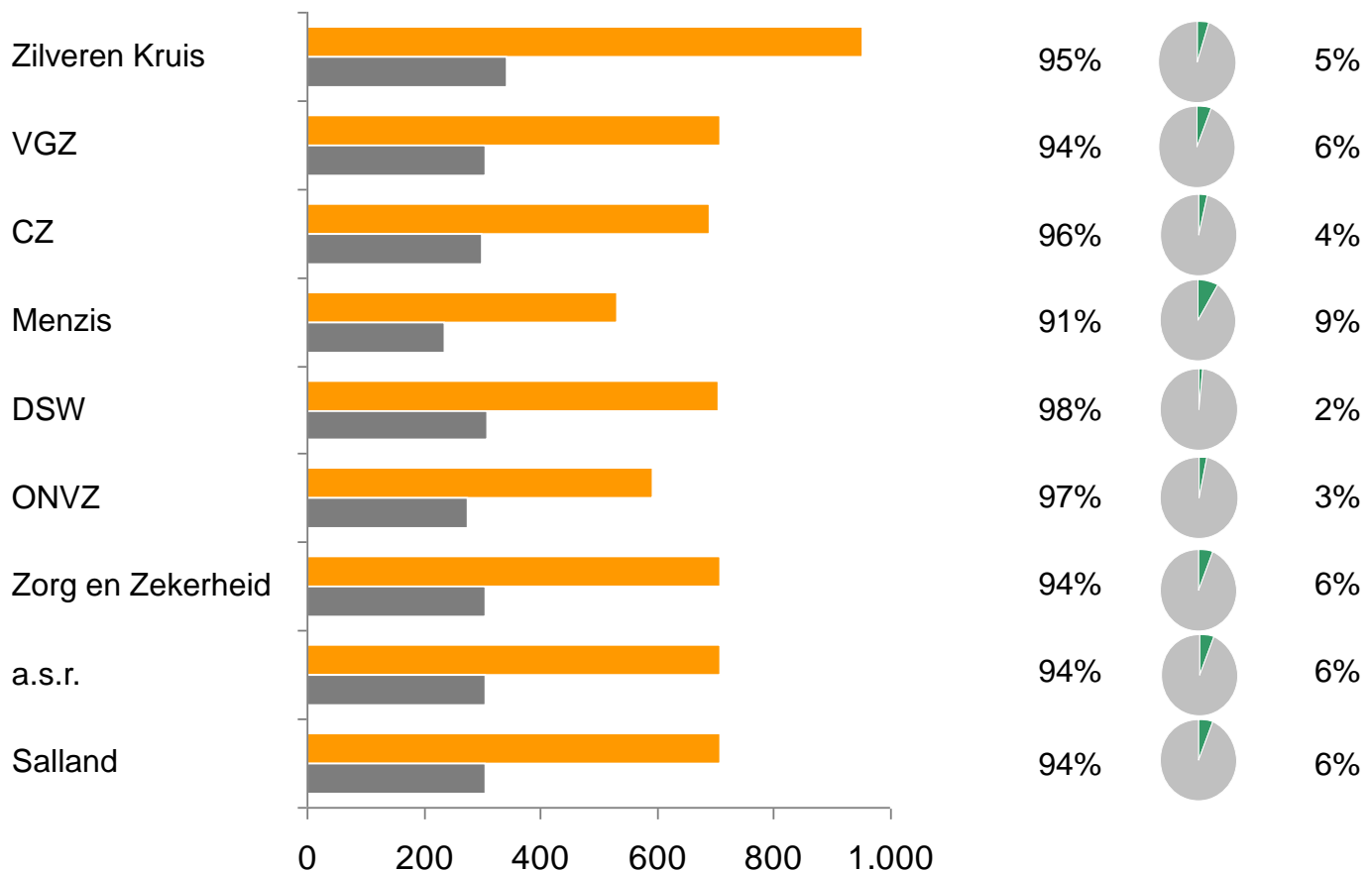
Het preferentiebeleid houdt in dat zorgverzekeraars bepalen welke producten, per werkzame stof, ten laste van de basisverzekering worden vergoed. Als gevolg van dit beleid zijn de prijzen voor merkloze geneesmiddelen sterk gedaald in de afgelopen jaren. In eerste instantie werd het preferentiebeleid door zorgverzekeraars gezamenlijk gevoerd, maar sinds 2008 per zorgverzekeraar individueel. Het voorkeursbeleid verschilt dus per zorgverzekeraar in welke stofnamen het betreft, de aangewezen voorkeursleverancier en het tijdvak voor welke periode het geldt.

Zoals in onderstaand figuur is aangegeven heeft Zilveren Kruis voor haar lijst preferente geneesmiddelen over 2024 het meeste aantal aangewezen voorkeursgeneesmiddelen/ZI-nummers. Wanneer naar alleen stofnamen wordt gekeken ligt dit aantal een stuk lager. Zorgverzekeraars met een groot verschil tussen het aantal aangewezen ZI-nummers en het aantal aangewezen stofnamen wijzen per stofnaam relatief veel verschillende sterktes/toedieningsvormen aan en ook meerdere ZI-nummers voor dezelfde sterkte/toedieningsvorm. Gemiddeld omvat het preferentiebeleid van een zorgverzekeraar circa 300 stofnamen. Menzis heeft het hoogste aandeel innovatieve geneesmiddelenbedrijven als voorkeurleverancier. Bij circa 9% van de aangewezen voorkeursgeneesmiddelen. Gemiddeld is ruim 5% van alle aangewezen voorkeursgeneesmiddelen in Nederland in 2024 afkomstig van een innovatief geneesmiddelenbedrijf.

Aantal aangewezen voorkeursgeneesmiddelen (ZI-nummers) preferentielijst, aantal aangewezen stofnamen en aandeel generiek en innovatief geneesmiddelenbedrijf als voorkeursleverancier, geldend in 2024

Aantal aangewezen voorkeursgeneesmiddelen en stofnamen op preferentielijst
Per zorgverzekeraarsconcern

Aandeel als voorkeurleverancier
Generiek Innovatief

■ Aantal aangewezen voorkeursgeneesmiddelen (ZI-nummers)
■ Aantal aangewezen stofnamen